

RECHTMATIGHEIDS- ONDERZOEK

**Subsidies
Verstrekt aan het
Polytechnic College Suriname
Dienstjaar 2023**

**Ministerie van
Onderwijs, Wetenschap en Cultuur**

**REKENKAMER VAN SURINAME
SUPREME AUDIT INSTITUTION OF SURINAME**

RECHTMATIGHEIDS- ONDERZOEK

**Subsidies
Verstrekt aan het
Polytechnic College Suriname
Dienstjaar 2023**

**Ministerie van
Onderwijs, Wetenschap en Cultuur**

December 2025

**REKENKAMER VAN SURINAME
SUPREME AUDIT INSTITUTION OF SURINAME**

Voorwoord

Ingevolge de Wet Rekenkamer Suriname 2019 (S.B. 2019 no. 102) heeft de Rekenkamer van Suriname (Rekenkamer) op grond van haar taken, een rechtmatigheidsonderzoek verricht bij de Stichting Polytechnic College Suriname (PTC).

Het onderzoek heeft betrekking op de rechtmatigheid van de verstrekte subsidies door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) aan PTC in het jaar 2023. Het veldonderzoek is in de periode december 2024 - augustus in 2025 uitgevoerd. Hierbij is het procesverloop van de subsidie onderzocht en of deze volgens wet- en regelgeving is uitgevoerd.

De bevindingen met betrekking tot dit onderzoek zijn in dit rapport verwerkt.

Tot slot bedanken wij iedereen, die op welke wijze dan ook een bijdrage heeft geleverd gedurende dit onderzoek.

Paramaribo, december 2025
De Rekenkamer van Suriname,

De heer drs. S. Bhoendie
(Voorzitter)

Mevrouw drs. N.H. Vredeberg, MBA
(Secretaris)

Inhoudsopgave

Voorwoord

Acroniemen en Afkortingen

Samenvatting

1	Inleiding.....	7
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	7
1.2	Doelstelling van het onderzoek	7
1.3	Mate van zekerheid	7
1.4	Wettelijk kader	8
1.5	Gecontroleerde instelling	8
2	Onderzoeksaanpak	13
2.1	Controlestandaard	13
2.2	Onderzoeksvragen	13
2.3	Reikwijdte.....	14
2.4	Criteria	14
2.5	Bewijsverzameling	14
3	Bevindingen.....	15
3.1	Opzet van de beheersingsmaatregelen.....	15
3.2	Bestaan van de interne beheersingsmaatregelen	15
3.3	Werking van de beheersingsmaatregelen	16
4	Conclusie	17
4.1	Conclusie over de opzet van beheersingsmaatregelen	17
4.2	Conclusie over bestaan van beheersingsmaatregelen	17
4.3	Conclusies over de werking van beheersingsmaatregelen	17
5	Aanbevelingen.....	19
6	Reactie van PTC op het conceptrapport.....	20
7	Nawoord Rekenkamer	21

Tabellen:

- 1: Overzicht betaalde lonen aan docenten en personeel PTC in 2023
- 2: Overzicht verstrekte subsidie van MINOWC

Figuur:

- 1: Organisatiestructuur Polytechnic College Suriname

Bijlagen:

- 1: Proces Subsidieaanvraag zoals beschreven door PTC
- 2: Reactie directie het PTC

Acroniemen en Afkortingen

AdeKus	Anton de Kom Universiteit
AHKCO	Academie voor Hoger Kunst- en Cultuuronderwijs
Art.	Artikel
G.B.	Gouvernementsblad
HWO	Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs
IOL	Instituut voor de Opleiding van Leraren
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions
LOBO	Lerarenopleiding Beroepsonderwijs
MINOWC	Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur
PTC	Polytechnic College Suriname
Rekenkamer	Rekenkamer van Suriname
RvT	Raad van Toezicht
S.B.	Staatsblad van de Republiek Suriname
SRD	Surinaamse Dollar

Samenvatting

De Rekenkamer van Suriname (Rekenkamer) conform haar mandaat vervat in artikel 149 van de Grondwet van 1987, S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38 en de artikelen 2 lid 2 en 24 lid 2 van de Wet Rekenkamer Suriname 2019 (S.B. 2019 no. 102) een controle uitgevoerd naar de rechtmatigheid van de verstrekte subsidies door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) aan de Stichting Polytechnic College Suriname (PTC) in het dienstjaar 2023. Het doel was om te onderzoeken of de ontvangen subsidies rechtmatig zijn besteed en of het proces van de subsidieverstrekking volgens de geldende wet- en regelgeving is verlopen.

Onderzoeksaanpak:

De Rekenkamer heeft verschillende onderzoeksmethoden gebruikt, waaronder:

- Analyse van de opzet, het beheer en bestaan van de interne beheersingsmaatregelen van PTC.
- Toetsen van de processen en procedures rondom de subsidieaanvraag.
- Detailcontrole van documenten.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards for Supreme Audit Institutions (ISSAIs).

Bevindingen:

Uit het onderzoek is gebleken dat PTC beschikt over een formeel vastgelegd proces van subsidieaanvraag, dat goed is ingericht met duidelijke procedures en een adequate functiescheiding. Tevens heeft de instelling voldaan aan de wettelijke verplichting met betrekking tot het opstellen van een jaarrekening, die ook is gecontroleerd door een externe accountant.

1. De Rekenkamer heeft ook kunnen vaststellen dat het subsidieproces in de praktijk wordt uitgevoerd zoals deze is beschreven. Een belangrijk aandachtspunt is echter dat er geconstateerd is dat er geen heldere richtlijnen bestaan met betrekking tot het aantal lessen per docent. Hierdoor kon niet worden getoetst of de instelling zich houdt aan het al dan niet overschrijden van het aantal gepresteerde uren per docent. Wat betreft de werking van de beheersingsmaatregelen is gebleken dat de subsidies overwegend rechtmatig zijn besteed. De lonen zijn uitbetaald aan bevoegde docenten en de bestedingen zijn in lijn met de subsidiedoelstellingen.

Subsidieverstrekking aan onderwijsinstelling via het MINOWC vindt plaats op 2 manieren namelijk:

- Directe subsidie: financiële middelen van de overheid die na een aanvraag- en goedkeuringsprocedure, overgemaakt worden naar een bankrekening van de instelling die heeft aangevraagd.
- Indirecte subsidie: de financiële middelen worden hierbij niet naar een rekening van de instelling, maar naar de bankrekeningen van de werknemers van een instelling overgemaakt.

Een ander aandachtspunt is echter de vertraging in de uitbetaling van een aanzienlijk deel van de subsidie van 2023, waarvan PTC een deel van de subsidie pas in 2024 heeft ontvangen. Dit vormt een risico voor de financiële positie van PTC, voor met name de tijdige betaling van salarissen.

Eindconclusie:

De Rekenkamer komt tot het eindoordeel dat de interne beheersingsmaatregelen van PTC functioneert conform richtlijnen en dat de subsidiemiddelen rechtmatig zijn ontvangen en besteed. Echter is er nog ruimte is voor verbetering.

Aanbevelingen:

1. Vaststelling van een duidelijke norm voor het aantal te doceren lessen per (bevoegde) docent.
2. Verbetering van de tijdigheid van de subsidieverlening en -uitbetaling. De trage en verspreide uitbetaling van de subsidie over meerdere maanden en zelfs het dienstjaar overschrijdend, vormt een risico voor de liquiditeit van PTC en ook de tijdige uitbetaling van salarissen. Daarom stelt de Rekenkamer voor dat met betrekking tot de tijdigheid van de subsidieverlening en -uitbetaling alsnog structurele afspraken gemaakt worden tussen PTC en MINOWC. Het MINOWC zou op haar beurt structurele afspraken moeten maken met het Ministerie van Financiën en Planning, zodat de subsidies tijdig worden uitbetaald.
3. Investerings in documentatie en procesbeheersing blijven noodzakelijk. Want ze bevorderen de continuïteit van de interne beheersing en helpen bij het inspelen op wijzigingen in regelgeving of organisatie.
4. Jaarlijkse beoordeling van de werking van de interne beheersingsmaatregelen. PTC kan jaarlijks een interne evaluatie of audit op de werking van de beheersingsmaatregelen binnen het subsidieproces laten verrichten.

In reactie op het terzake conceptrapport van de Rekenkamer heeft PTC, in haar schrijven van 7 november jl. met kenmerk **Cor-DIR25-054**, haar commentaar verwerkt op voornoemd rapport. Alle relevante opmerkingen zijn meegenomen in dit rapport. De Rekenkamer beschouwt deze reactie als een positief signaal en waardeert die ten zeerste.

De brief is in extenso als bijlage 2 in het rapport opgenomen.

Door middel van dit onderzoeksrapport informeert de Rekenkamer, De Nationale Assemblée en de regering over het subsidieproces van het Ministerie van Onderwijs naar de hogere onderwijsinstellingen toe. Door plaatsing van het eindrapport op haar website, informeert zij ook de Surinaamse gemeenschap hieromtrent.

1 Inleiding

Het onderzoek is gericht op de rechtmatigheid van de verstrekte subsidie aan het PTC door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC), in het dienstjaar 2023.

Onder subsidie wordt verstaan, een geldelijke ondersteuning van overheidswege aan (sociale) instellingen, staatsbedrijven en stichtingen¹. Bij sommige instellingen worden de exploitatiekosten volledig gedekt door de overheid, terwijl bij andere slechts een deel van hun begroting wordt gedekt door overheidsmiddelen. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld, het betalen van lonen en salarissen.

Krachtens artikel 19 lid 1 en 3c van de Wet Rekenkamer Suriname 2019 (S.B. 2019 no. 102) zijn subsidieontvangende instellingen rekenplichtig aan de Rekenkamer en dienen zij zowel het beheer als de besteding van deze middelen (subsidies) te verantwoorden. En artikel 20 lid 1 van voornoemde wet geeft aan, hoe de verantwoording over het geldelijk en materieel beheer dient te geschieden.

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Dit onderzoek is van belang, omdat er een aanzienlijk financieel belang met de subsidieverlening gemoeid gaat ten behoeve van de Hoger Onderwijsinstellingen verbonden aan MINOWC. Hierbij zijn betrokken:

- de Anton de Kom Universiteit (AdeKus),
- de Academie voor Kunst en Cultuur Onderwijs (AHKCO),
- het Instituut voor Opleiding Leraren (IOL),
- de Stichting Conservatorium Suriname,
- de Lerarenopleiding Beroepsonderwijs (LOBO), en
- het Polytechnic College Suriname (PTC).

In de Wet Staatsbegroting 2023 (S.B. 2023 no. 46, afdeling 12) van het MINOWC is SRD 14.5 miljoen aan subsidieverlening ten behoeve van PTC opgenomen.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

Het onderzoek heeft tot doel om het proces en de rechtmatigheid vast te stellen van de verstrekte subsidies door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur aan het Polytechnic College Suriname (PTC) over het dienstjaar 2023.

1.3 Mate van zekerheid

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van een redelijke mate van zekerheid. Tevens beoogt het onderzoek inzicht te verschaffen in het proces omtrent de besteding, de rechtmatigheid op de

¹ Handboek Auditprogramma's van de Rekenkamer versie 15.0: Auditprogramma Subsidies pg. 215

besteding van de ontvangen subsidies, en de verantwoording daarvan. In het rapport zullen de bevindingen en de conclusies ten aanzien van dit onderzoek worden opgenomen met een betrouwbaarheidsgrens van 95%. Vermeldenswaard is dat dit onderzoek geen getrouwheidsonderzoek is op de gepresenteerde cijfers.

1.4 Wettelijk kader

De volgende wetten en regels zijn van toepassing op de verstrekking van subsidies door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur:

- De Comptabiliteitswet S.B. 2019 no. 98.
- S.B. 2023 no. 46 Wet Staatsbegroting Afdeling 12. (Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur)
- De subsidiebeschikking(en) over de regeling waar de subsidie onder valt.
- De subsidievoorwaarden van het Ministerie van Financiën en Planning.
- Proces subsidieaanvraag versie 005 (P-FIN001).

Dit wettelijk kader staat aan de basis voor de controlecriteria die zijn opgenomen in paragraaf 2.4.

1.5 Gecontroleerde instelling

De gecontroleerde instelling in dit onderzoek is de Stichting Polytechnic College Suriname (PTC). In de Raad van Ministers is op 21 februari 1997 goedkeuring gegeven aan de oprichting van de Stichting Polytechnic College Suriname (PTC Suriname) en de conceptstatuten. Op 22 september 1997 werd de Stichting in het Stichtingenregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken (KKF) ingeschreven.

Doelstelling Stichting PTC:

Deze stichting heeft ten doel:

- a. Middels technische en natuurtechnische opleidingen, bij voorkeur met gebruikmaking van de mogelijkheden van bestaande instituten, voldoende kader op te leiden of te doen opleiden voor leidinggevende en hogere kaderfuncties binnen de Surinaamse samenleving;
- b. Een mogelijkheid te bieden voor tweede kans technisch en natuurtechnisch onderwijs aan midden- en hoger kader in onze samenleving;
- c. Een mogelijkheid te bieden aan hoger kader betrokken bij het arbeidsproces, kennis en vaardigheden te actualiseren en aan te passen aan nieuwe inzichten en technologie in de technische en natuurtechnische wetenschap;
- d. Het bevorderen c.q. verzorgen van opleidingen tot docenten in de technische en natuurtechnische wetenschappen.

Studierichtingen:

Het Polytechnic College biedt 12 Bachelorprogramma's waarbinnen studenten de keuze hebben voor 12 specialisaties en twee Masterprogramma's.

De Bachelorprogramma's zijn:

1. Agribusiness Management;
2. Agronomie;
3. Animal Production and Health Technology;
4. Elektrotechniek;
5. Food Technology;
6. Hydrologie Hoger Laboratorium Onderwijs;
7. Informatie & Communicatie Technologie;
8. Infrastructuur;
9. Vastgoed en Makelaardij;
10. Werktuigbouwkunde; en
11. Hospitality Management.

De Masterprogramma's zijn:

1. Master of Business Administration in Innovation & Technology; en
2. Master Data Science.

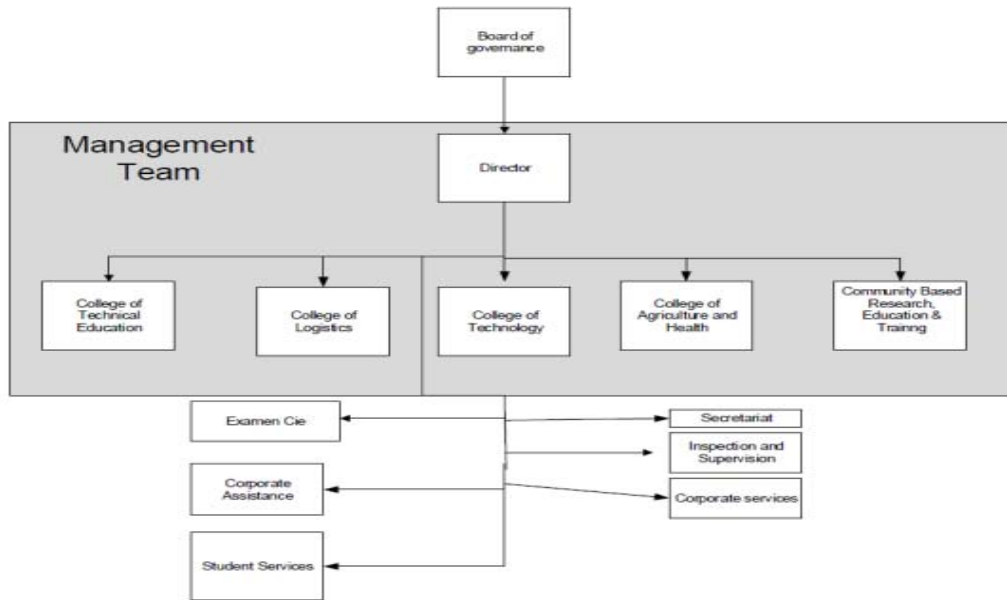
De Structuur PTC:

De directie bestaat uit een directeur die wordt bijgestaan door een managementteam, dat uit twaalf leden bestaat. In figuur 1 is de huidige organisatiestructuur weergegeven.

Figuur 1 Organisatiestructuur Polytechnic College Suriname

Organogram PTC

Bron: PTC, 2025

Het Polytechnic College verwerft zijn inkomsten uit de inschrijf- en collegegelden van de studenten. Deze inkomsten bedroegen gemiddeld USD 1.500,- per student in het jaar 2023. Het instituut telde toen 955 studenten.

Met het Ministerie van Onderwijs was afgesproken dat er een lagere koers gehanteerd zou worden om zodoende de instroom van studenten te garanderen. Voor de 'early bird' (vroeg inschrijvingen) werd een koers van USD 1 = SRD 16,50 gehanteerd, terwijl voor de reguliere inschrijvingen de koers van USD 1 = SRD 18,50 werd gehanteerd. Dit alles tegenover een gemiddelde markt koers van ongeveer USD 1 = SRD 34, in die periode.

De subsidie die PTC van MINOWC ontvangt, is bedoeld voor het uitbetalen van lonen en salarissen van personeel en docenten. In 2023 bestond het docentenkorps gemiddeld uit 130 personen, die verspreid over de vier trimesters hebben gedooeerd. Daarnaast bestond het vast personeel per december 2023 uit gemiddeld 87 personen. In het jaar 2023 heeft PTC in totaal SRD 20.970.411,55 aan brutolonen betaald. Afhankelijk van de lesroosters zijn er ook verschillen in het aantal personen dat maandelijks is uitbetaald. (Zie tabel 1)

Tabel 1: Overzicht betaalde lonen aan docenten en personeel PTC in 2023

Bedragen in SRD					
	Maand	Aantal Personen	Bruto	Inhouding	Netto
1	Januari	199	1.321.924,30	196.916,89	1.125.007,41
2	Februari	204	1.364.256,76	206.669,47	1.157.587,29
3	Maart	200	1.350.322,45	198.288,23	1.152.034,22
4	April	215	2.178.651,15	379.748,30	1.798.902,85
5	Mei	206	1.726.555,42	287.767,47	1.438.787,95
6	Juni	108	1.277.398,87	266.082,55	1.011.316,32
7	Juli	245	2.075.279,13	313.724,27	1.761.554,86
8	Augustus	203	1.661.027,65	318.618,44	1.342.409,21
9	September	97	2.557.215,98	1.315.381,60	1.241.834,38
10	Oktober	185	1.713.509,47	376.569,57	1.336.939,90
11	November	186	1.700.641,62	361.419,40	1.339.222,22
12	December	201	2.043.628,75	408.927,08	1.634.701,67
	Totaal		20.970.411,55	4.630.113,27	16.340.298,28

Bron: PTC/ Rekenkamer

In de Staatsbegroting (S.B. 2023 no. 46, Afdeling 12) van MINOWC is een bedrag ad SRD 17.000.000 (inclusief suppletie van SRD 2.500.000) goedgekeurd aan subsidie voor PTC. In de beschikkingen van 12 juli 2023 (Bureau no. Ag 4331) en 20 augustus 2024 is de toewijzing voor subsidie van respectievelijk SRD 10.000.000 en SRD 7.000.000 opgenomen. Het eerste subsidiebedrag is in twee tranches beschikbaar gesteld, terwijl het tweede deel van de subsidie in tien tranches is uitbetaald. Het berekend bedrag aan loonbelasting en AOV wordt ingehouden en de nettobedragen van totaal SRD 9.525.774,34 en SRD 6.536.552,44 zijn overgemaakt op de bankrekening van PTC. In onderstaande tabel 2 is een overzicht weergegeven van de ontvangen subsidies van MINOWC.

Tabel 2: Overzicht verstrekte subsidie van MINOWC

Datum ontvangen	Omschrijving	Bedrag in SRD	Totaal in SRD
24 augustus 2023	Subsidie 1e en 2e tranche	1.905.154,87	
24 augustus 2023	Subsidie 1e en 2e tranche	1.905.154,87	
29 augustus 2023	Subsidie 1e en 2e tranche	1.905.154,87	
21 september 2023	Subsidie 1e en 2e tranche	1.905.154,87	
3 november 2023	Subsidie 1e en 2e tranche	1.905.154,86	
Totaal 1e en 2 tranche			9.525.774,34
17 april 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
25 april 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
24 mei 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
26 maart 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
3 juli 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
4 juli 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	

8 augustus 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
11 juni 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
14 juni 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,24	
22 oktober 2024	Subsidie 3e tranche	653.655,28	
Totaal 3e tranche			6.536.552,44
Totaal ontvangen subsidie 2023			16.062.326,78

Bron: PTC/ Rekenkamer

In 2023 is totaal aan lonen betaald: SRD16.340.298,28 terwijl de subsidie over hetzelfde jaar SRD 16.062.326,78 bedroeg. Het verschil tussen de uitbetaalde lonen en ontvangen subsidie bedraagt: SRD 277.971,50. ²

² De Rekenkamer heeft dit verschil niet nader onderzocht.

2 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is gericht op de controle van de rechtmatigheid van de verstrekte subsidie aan PTC over het dienstjaar 2023 door MINOWC.

De Rekenkamer zal aan de hand van wet- en regelgeving, procedures en subsidievoorwaarden nagaan of bij de verstrekking van subsidie aan PTC aan deze criteria/voorwaarden is voldaan en deze rechtmatig is geschied.

Hierbij zijn de volgende controleprocedures uitgevoerd:

1. Analyse van de opzet van het interne beheer van PTC

Het proces en de procedures van de ontvangen subsidies, indien deze zodanig zijn ingericht dat foutieve handelingen zoveel mogelijk geminimaliseerd zijn of te voorkomen waren.

2. 'Test of controls'

Toetsen of het proces van aanvraag tot toekenning van het subsidiebedrag rechtmatig geschiedt conform wet- en regelgeving.

3. Detailcontroles

De frequentie vaststellen in hoeveel gevallen de lonen onrechtmatig zijn uitbetaald. Dit zal middels dossiercontrole geschieden.

2.1 Controlestandaard

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards for Supreme Audit Institutions voor rechtmatigheidsonderzoek (ISSAIs 400 en 4000) zoals vastgelegd in het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek 2023 van de Rekenkamer van Suriname.

2.2 Onderzoeksvragen

De hoofdvraag bij dit onderzoek is: *"In hoeverre zijn de verkregen middelen van MINOWC over het dienstjaar 2023 rechtmatig ontvangen en besteed door PTC?"*

Deze hoofdvraag zal met behulp van de volgende deelvragen beantwoord worden:

1. Hoe verloopt het proces van de aanvraag tot aan de verantwoording van subsidie?
2. Aan welke criteria (voorwaarden) moet PTC voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie?
3. Heeft PTC voldaan aan de vereiste voorwaarden om de verstrekte subsidies te ontvangen en is de subsidie rechtmatig besteed?
4. Op welke manier wordt er binnen het MINOWC, controle uitgeoefend om de rechtmatigheid van de bestede subsidie te waarborgen?
5. Is het subsidiebedrag dat is ontvangen in overeenstemming met de subsidiebeschikking?

2.3 Reikwijdte

Dit onderzoek omvat de verstrekte subsidie door MINOWC aan PTC en wel over het dienstjaar 2023. Met een docentenkorps/ populatie betaande uit ongeveer 130 docenten, is een aselecte steekproef van 30 dossiers getrokken voor detailcontrole.

2.4 Criteria

Uit de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie paragraaf 1.4) zijn de volgende criteria ontleend voor het verstrekken van subsidies:

- De subsidie moet in de begroting van het dienstjaar 2023 zijn opgenomen.
- Er moet een subsidiebeschikking opgemaakt zijn, die op een rechtmatige wijze is goedgekeurd.
- Er moet brief over een subsidieaanvraag met onderliggende documenten aanwezig zijn.
- Bij elke subsidieaanvraag moet verantwoording worden afgelegd over de bestedingen van de vorige subsidieontvangsten door de subsidieontvangende instelling. (Comptabiliteitswet; S.B. 2019 no. 98, artikel 41 lid 2b).
- Het afdragen van loonbelasting en AOV-premies aan de Dienst der Belastingen.

2.5 Bewijsverzameling

Op grond van de ISSAI 400/4000 en het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek 2023 van de Rekenkamer, dienen de conclusies te zijn gebaseerd op voldoende, relevante en betrouwbare bewijs.

Dit vormt een basis om de conclusies te trekken zoals verwoord in hoofdstuk 4 van dit rapport.

De Rekenkamer heeft daartoe documenten betreffende relevante wet- en regelgeving van de instelling ontvangen en geanalyseerd. De documentenanalyse is ondersteund door interviews met sleutelpersonen in het proces van de subsidieaanvraag en de controle op de aanvraag en besteding van de middelen over 2023.

Er is geconstateerd dat het verzamelde bewijsmateriaal voldoende, relevant en betrouwbaar is en voldoende basis vormt om conclusies te kunnen trekken, zoals verwoord in hoofdstuk 4 van dit rapport.

3 Bevindingen

Dit hoofdstuk behandelt de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen van PTC inzake de ontvangst van de subsidies in het dienstjaar 2023. Hierin worden de bevindingen van het onderzoek gepresenteerd.

De Rekenkamer heeft onderzocht welke interne beheersingsmaatregelen zijn toegepast bij het subsidieproces om de naleving van de relevante wet- en regelgeving te waarborgen.

3.1 Opzet van de beheersingsmaatregelen

In deze paragraaf worden de bevindingen vastgelegd over het subsidieproces.

Bij PTC dient de subsidie ter dekking van de exploitatiekosten.

Proces ten aanzien van subsidieaanvraag ter dekking van de exploitatiekosten.

Het proces van de subsidieaanvraag van PTC start jaarlijks op uiterlijk 15 mei, waarbij er een begroting voor het volgend kalenderjaar wordt opgemaakt en opgestuurd naar MINOWC. Dit proces is door PTC omschreven (zie bijlage 1). Nadat de subsidie is ontvangen en de middelen zijn besteed, wordt de verantwoording opgemaakt die vervolgens als bijlage dient te worden toegevoegd bij de volgende aanvraag.

Bevindingen opzet interne beheersingsmaatregelen

- Het subsidieproces bij PTC is intern formeel vastgelegd en voorzien van procedures en richtlijnen.
- Ten aanzien van de opzet kon worden vastgesteld dat het subsidieproces is verlopen als in de procesbeschrijving.
- Er is sprake van een adequate functiescheiding, wat bijdraagt aan de interne controle en de mitigatie van risico's.
- PTC heeft ook voldaan aan zijn wettelijke verplichting voor verantwoording door het opstellen van een jaarrekening. De jaarrekening over 2023 is opgemaakt door de Finance manager van PTC en is gecontroleerd door een extern accountantskantoor, namelijk Sheoratan Registeraccountants NV, op 12 februari 2025.

3.2 Bestaan van de interne beheersingsmaatregelen

Naar aanleiding van de beschrijving van de opzet van het subsidieproces is de Rekenkamer, via een 'walk-through-test', nagegaan of dit proces in de praktijk daadwerkelijk bestaat en dit ook wordt uitgevoerd. Voor wat betreft de subsidie voor het dekken van de lonen en salarissen in het dienstjaar 2023, is het bestaan van beheersingsmaatregelen in de maand november 2023 getoetst.

Bevindingen inzake bestaan van de interne beheersingsmaatregelen

- Uit een 'walk-through-test' blijkt dat het subsidieproces in de praktijk daadwerkelijk wordt uitgevoerd conform de beschrijving.
- PTC heeft in het derde en vierde kwartaal van 2023, de eerste en tweede tranche van de subsidie ad SRD 9.525.774,34 ontvangen.
- Er is echter geen duidelijke regelgeving over het aantal te doceren lessen per docent, hetgeen de toetsing van de rechtmatigheid hiervan belemmert, alsmede de doelmatigheidstoets op de geleverde prestaties per docent nagenoeg onmogelijk maakt.

3.3 Werking van de beheersingsmaatregelen

De Rekenkamer is door middel van detailcontrole, waarbij er dossiercontroles zijn verricht, nagegaan of de ontvangen subsidies in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving.

Uit het bestand van ongeveer 130 docenten in het jaar 2023, heeft de Rekenkamer middels een aselecte steekproef 30 dossiers geselecteerd. Voor deze steekproef is gekozen voor de maand november 2023.

Bevindingen inzake werking beheersingsmaatregelen

- De aangevraagde subsidie over 2023 is niet tijdig en volledig in het desbetreffend dienstjaar 2023 ontvangen. De 1e en 2e tranche van totaal SRD 9.525.774,34 zijn in 5 termijnen van elk SRD 1.905.154,87 ontvangen, verspreid over 3 maanden; en wel augustus, september en november 2023.
- De derde tranche ad SRD 6.536.552,44 heeft PTC pas in 2024 ontvangen van MINOWC, en wel in tien termijnen van SRD 653.655,24.
- De bijbehorende subsidiebeschikkingen zijn aangetroffen, die de formele toekenning bevestigt.
- Zoals eerder vermeld, is de subsidie over 2023 niet tijdig en volledig binnen het bestemde kalenderjaar ontvangen. Een belangrijk deel werd pas in 2024 uitgekeerd, wat een risico vormde voor de liquiditeitspositie van PTC en de tijdige uitbetaling van lonen en salarissen.
- Uit de dossiercontrole blijkt dat de lonen rechtmatig zijn berekend en uitbetaald.
- Door middel van dossiercontroles is vastgesteld dat de ontvangen subsidie rechtmatig is besteed, en dat docenten het loon hebben ontvangen op basis van hun bevoegdheid.

4 Conclusie

Op basis van de verrichte controle op de ontvangen subsidiemiddelen bij PTC komt de Rekenkamer tot de volgende conclusies:

4.1 Conclusie over de opzet van beheersingsmaatregelen

- Op basis van de bevindingen kan worden geconcludeerd dat de opzet van de beheersingsmaatregelen rondom het subsidieproces bij PTC in voldoende mate aanwezig is.
- Het proces van subsidieaanvraag en verantwoording is formeel vastgelegd en er zijn procedures en richtlijnen opgesteld die structuur geven aan dit proces.
- Er is sprake van een adequate functiescheiding binnen de organisatie hetgeen de interne controle positief ondersteunt.
- Er is voldaan aan de verantwoordingsplicht middels een opgestelde en een door een onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening.

Het bovenstaande bevestigt dat de randvoorwaarden voor een ordentelijk en controleerbaar subsidieproces aanwezig waren in 2023.

4.2 Conclusie over bestaan van beheersingsmaatregelen

- Op basis van de uitgevoerde *'walk-through-test'* kan worden geconcludeerd dat het subsidieproces voor de dekking van de exploitatiekosten daadwerkelijk bestaat en wordt uitgevoerd zoals is beschreven. De toets is uitgevoerd op de subsidie voor het dekken van de exploitatiekosten en specifiek voor de maand november 2023 binnen het dienstjaar 2023.
- Er is echter ook een beheersingsrisico gesignaleerd. Er ontbreekt nog duidelijke regelgeving met betrekking tot het aantal te doceren lesuren per docent. Dit vormt een risico voor de doelmatigheid en transparantie van de subsidiebesteding, omdat het hierdoor moeilijker is te beoordelen of de middelen in verhouding staan tot de daadwerkelijk geleverde onderwijsprestaties.

4.3 Conclusies over de werking van beheersingsmaatregelen

De Rekenkamer heeft door middel van dossiercontroles onderzocht of de ontvangen subsidies in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn besteed. Uit het bestand van circa 130 docenten in het jaar 2023, is er een a-selecte steekproef van 30 dossiers getrokken, waarbij de controle was gericht op de maand november 2023.

De Rekenkamer concludeert dat:

- De besteding van de ontvangen subsidie in overeenstemming is met de wet- en regelgeving.
- De lonen rechtmatig zijn uitbetaald aan bevoegde docenten, en de subsidie aantoonbaar is besteed aan het doel.

- De gehele subsidie echter niet tijdig ontvangen is. Dit kan risico's met zich meebrengen voor de liquiditeitspositie van PTC en de tijdige betaling van salarissen.

Samenvattend constateert de Rekenkamer dat de interne beheersingsmaatregelen functioneren zoals beoogd, maar dat er enkele aandachtspunten zijn.

Deze hebben vooral betrekking op:

- het ontbreken van duidelijke regelgeving over het aantal uren per docent, en
- de niet-tijdige ontvangst van subsidies (risico voor liquiditeitspositie van PTC).

Eindoordeel

De Rekenkamer komt tot het eindoordeel dat de interne beheersingsmaatregelen van PTC functioneert conform richtlijnen en dat de subsidiemiddelen rechtmatig zijn ontvangen en besteed. Echter bestaat nog ruimte voor verbetering.

5 Aanbevelingen

De Rekenkamer beveelt Stichting Polytechnic College Suriname het volgende aan:

1. Vaststelling van een duidelijke norm voor het aantal te doceren lesuren per (bevoegde) docent. Hierbij adviseert de Rekenkamer PTC om in samenwerking met het MINOWC formele richtlijnen vast te stellen voor het aantal lesuren dat een (on)bevoegde docent per periode/kwartaal mag verzorgen.
 - Dit zal bijdragen aan meer transparantie, rechtmatigheid en de controleerbaarheid van de inzet van personeel en middelen.
 - Het zal de toekomstige evaluaties over de effectiviteit van de bestedingen van de subsidie-middelen vergemakkelijken.
2. Verbetering van de tijdigheid van de subsidieverlening en -uitbetaling.

De trage en verspreide uitbetaling van de subsidie over meerdere maanden en zelfs het dienstjaar overschrijdend, vormt een risico voor de liquiditeit van PTC en daardoor een tijdige uitbetaling van salarissen.

De Rekenkamer stelt voor dat er hierover alsnog structurele afspraken gemaakt worden tussen PTC en MINOWC en het Ministerie van Financiën en Planning.
3. Investeren in documentatie en procesbeheersing blijft noodzakelijk.

Hoewel de opzet van het subsidieproces goed is gedocumenteerd, is het belangrijk dat PTC deze procedures regelmatig actualiseert en toetst op volledigheid en effectiviteit.

Dit bevordert de continuïteit van de interne beheersing en helpt bij het inspelen op wijzigingen in regelgeving of organisatie.
4. Jaarlijkse beoordeling van de werking van de interne beheersingsmaatregelen.

PTC kan jaarlijks een interne evaluatie of audit op de werking van de beheersingsmaatregelen binnen het subsidieproces laten verrichten. Immers, zo kunnen afwijkingen vroegtijdig worden gesignaleerd en bijgesteld.

Voorts versterkt dit ook het interne toezicht en vergroot dit het vertrouwen van de subsidieverstrekker.

6 Reactie van PTC op het conceptrapport

De Rekenkamer heeft middels een schrijven van PTC, gedateerd 07 november 2025 met kenmerk Cor-DIR25-054, een reactie ontvangen op het conceptrapport terzake (bijlage 2).

De relevante aanvullingen, zoals opgenomen in voornoemde brief, zijn waarnodig doorgevoerd in het definitief rapport.

7 Nawoord Rekenkamer

De Rekenkamer heeft haar controle uitgevoerd op de rechtmatigheid van de ontvangen subsidies door de Stichting Polytechnic College (PTC) van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) in het jaar 2023.

Wij zijn ervan overtuigd dat de Stichting Polytechnic College Suriname de aanbevelingen in dit rapport ter harte zal nemen en verder zal zorgen voor een effectieve implementatie hiervan, zodat er bij een follow-up onderzoek, verdere verbetering van de administratie en verantwoording merkbaar zal zijn.

De Rekenkamer is content met de vlotte medewerking van PTC en spreekt de hoop uit dat deze goede samenwerking verder gecontinueerd zal worden.

Bijlage 1: Proces Subsidieaanvraag zoals beschreven door PTC

PTC	POLYTECHNIC COLLEGE	Version: 005
		Validatie Datum: 3 oktober 2024
	Titel SUBSIDIE AANVRAAG	Doc no.: P-Fin001
		Geldig tot: 3 oktober 2026

1. Inleiding en doel

In deze procedure wordt beschreven hoe de aanvraag voor subsidie bij het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOW&C) wordt opgemaakt.
Het doel van deze procedure is om als onderdeel van het financieel beleid van de regering tijdig de subsidie - aanvraag van het PTC op te nemen in de begroting van het MINOW&C, evenals hiervoor de goedkeuring te krijgen.

2. Toepassingsgebied

Deze procedure geldt voor de aanvraag van subsidie ten behoeve van het PTC bij het MINOW&C.

3. Terminologie

Jaarrekening: financiële verantwoording omtrent afgelopen boekjaar bestaande uit een balans, winst- en verliesrekening en de toelichting daarop. Het jaarverslag bestaat uit het directie verslag en de jaarrekening.

In artikel 10.1 van de statuten is aangegeven dat uit de boekhouding van het PTC te allen tijde de rechten en verplichtingen van de stichting aangetoond moeten worden. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het jaarverslag op transactie basis opgesteld dient te worden.

4. Methode

4.1 Voorbereiding	
<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks (uiterlijk 15 mei) dient er een begroting voor het volgend kalenderjaar te worden opgemaakt en opgestuurd naar het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en een cc naar het Ministerie van Financiën en Planning. • Indiening begroting omvat: <ul style="list-style-type: none"> - Begeleidend schrijven - Gerealiseerde activiteiten afgelopen 2 jaren en geplande activiteiten komend jaar - Rapportage liquiditeitsbehoefte volgens format van het Ministerie van Financiën en Planning - Exploitatie begroting komend jaar 	<p>Verantw. Manager Finance</p> <p>Wordt opgesteld door Manager Finance en ondertekend door de Directeur</p> <p>Manager Finance</p>

PTC	POLYTECHNIC COLLEGE	Versie: 005
		Validatie Datum: 3 oktober 2024
	Titel SUBSIDIE AANVRAAG	Doc no.: P-Fin001
		Geldig tot: 3 oktober 2026

<i>4.2 Uitvoering</i>	
	Verantw.
<p>1. 1ste aanvraag, hiervoor zijn nodig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begeleidend schrijven • Algemene gegevens van de instelling volgens aangegeven format • Activiteitenplan van het jaar • Begroting van het jaar met aanvraag liquiditeitsbehoefte van de 1ste aanvraag volgens format • Realisatie cijfers van het afgelopen jaar volgens format • Bankafschriften over de gerealiseerde periode • Laatste gecontroleerde jaarrekening • Personeelslijst onderwijs steunend personeel • Personeelslijst onderwijzend personeel • Nota salarissen • Nota Loonbelasting en A.O.V. <p>2. Vervolg aanvragen, hiervoor zijn nodig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begeleidend schrijven • Begroting boekjaar met realisatie en aanvraag liquiditeitsbehoefte • Bankafschriften/bankmutatie-overzichten • Nota salarissen • Nota Loonbelasting en A.O.V. <p>Bovenstaande documenten (van punt 1 en 2) worden door Manager Finance gemaild naar de Directeur voor ondertekening.</p> <p>De Directeur mailt alle documenten naar de Management assistant voor het mailen naar het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en het Ministerie van Financiën en Planning.</p>	<p>Wordt opgesteld door Manager Finance en ondertekend door de Directeur</p> <p>Manager Finance</p> <p>Nota's ondertekend door de directeur</p> <p>Wordt opgesteld door Manager Finance en ondertekend door de Directeur</p> <p>Manager Finance</p> <p>Management Assistent</p>

PTC	POLYTECHNIC COLLEGE	Versie: 005
		Validatie Datum: 3 oktober 2024
	Titel SUBSIDIE AANVRAAG	Doc no.: P-Fin001
		Geldig tot: 3 oktober 2026

3. Opmaak beschikking	MinOW&C
4. Ondertekening beschikking	Minister OW&C en minister Financiën & Planning
5. Opmaken reçu	Ministerie OW&C
6. Reçu wordt opgestuurd naar het Ministerie van Financiën & Planning.	Ministerie OW&C
7. Uitbetaling subsidie	Ministerie van Financiën & Planning (Centrale Betaal Dienst)
Na punt 1 en 2 informeren naar status	Directeur en Manager Finance
4.3 Afwikkeling	
Boekingen in QuickBooks	Verantw. Finance Officer
4.4 Evaluatie proces (n.v.t.)	
<i>Het proces evalueren. (Hoe wordt het proces geëvalueerd en hoe verloopt het proces)</i>	

5. Referenties (n.v.t)

Nummer	Titel
<i>(geef de codes aan van de bijbehorende documenten)</i>	<i>(Naam van de documenten die betrekking hebben op deze procedure)</i>

PTC	POLYTECHNIC COLLEGE	Versie: 005
		Validatie Datum: 3 oktober 2024
	Titel SUBSIDIE AANVRAAG	Doc no.: P-Fin001
		Geldig tot: 3 oktober 2026

6. Maatregelen en risico's bij afwijkingen

Bij het niet of minder ontvangen van subsidie worden activiteiten, investeringen/uitgaven die niet dringend zijn uitgesteld of anders uitgevoerd. Het risico hierbij is dat het instituut geen (vervanging) investeringen kan plegen en een achterstand loopt om medewerkers marktconform te kunnen betalen.

7. Eindverantwoordelijke

Manager Finance

Bijlage 1

Tabel 1: Reden voor wijziging(en) in het document

Naam aanvrager: mw. I. Kasan
Afdeling: Finance
Reden wijzigingen: aanvragen dienen te geschieden in formats van het ministerie van Financiën & Planning.

Bijlage 2: Reactie directie het PTC

Paramaribo, 07 November 2025

Aan: De Rekenkamer van Suriname
t.a.v. de Secretaris, Mw. Drs. N. Vredeberg, MBA
Waterkant 28
Paramaribo-Suriname

Betreft: **Reactie PTC op Concept rapport inzake Rechtmatigheidsonderzoek subsidies PTC door MINOWC 2023**

Kenmerk: Cor- DIR25-054

Beste Secretaris,

Het Polytechnic College Suriname heeft het conceptrapport van bevindingen inzake het Rechtmatigheidsonderzoek van de verstrekte subsidies aan het Polytechnic College Suriname (PTC) door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur over het dienstjaar 2023, in goede orde ontvangen.

Hierbij doen wij als bijlage onze schriftelijke reactie op de inhoud van voornoemd conceptrapport toekomen.

Hopende u genoegzaam geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

2025-11-07 12:03:00
Dr. Margerie Stakel-Telgt,
Director/CEO of the Polytechnic College Suriname

Cc: de Wnd. Directeur van het Directoraat Hoger Wetenschappelijk Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, Mw. Drs. N. Hassankhan

Bijlage: opmerkingen t.a.v. rapport Rekenkamer d.d. 12.11.2025

Blz. 7

2 masterprogramma's

(Wel genoemd op blz. 8)

Blz. 8

Verwijzing naar fig. 1; (is niet de huidige structuur). Is de laatst gevalideerde organogram, maar de organisatie heeft intussen groei en transitie meegemaakt.

Blz.10

In het tabel bij de maand december is het bedrag opgenomen onder bruto niet juist. Het bedrag moet zijn SRD 2.043.628,75 in plaats van 2.043.62,75.

Blz. 15

Er is echter geen duidelijke regelgeving over het aantal te doceren lesuren per docent, hetgeen de toetsing van de rechtmatigheid hiervan belemmert, alsmede de doelmatigheidstoets op de geleverde prestaties per docent nagenoeg onmogelijk maakt.

Hoewel er geen specifiek document is waarin het aantal te doceren lesuren per docent per periode is, is het aantal wel bekend bij de verschillende actoren, namelijk 64 lesuren per docent per periode (uit mailcorrespondentie vanaf 2016 kan dit nagetrokken worden). Uit de leerplannen van de diverse programma's is te zien wat het aantal doceeruren per module moet zijn. Aan de hand van de leerplannen worden deze geplaatst in het rooster en in de uitbetalingsoverzichten. Een docent kan dus niet meer ontvangen aan een bepaald module dan wat is vastgelegd.

Blz. 18 mbt aanbeveling 1

Er is geen specifiek beleidsdocument omtrent het aantal uren. Dit is echter wel een directiebesluit en bekend bij de betreffende actoren (uit mailcorrespondentie) dat het maximaal aantal lesuren per docent per periode max. 64 mag zijn.

Rekenkamer van Suriname

A : Waterkant 28

T : 475585

E : rekenkamer@rekenkamer.gov.sr

W : www.rekenkamer.sr